

Upoważniony eksporter

Informacje dotyczące uproszczonego sposobu dokumentowania preferencyjnego pochodzenia towarów.
Upoważniony eksporter.

 28.11.2023

Wstęp

Deklaracja na fakturze/deklaracja pochodzenia jest uproszczeniem dedykowanym eksporterom w zakresie dokumentowania preferencyjnego pochodzenia wywożonych towarów. Zastępuje ona - jako dowód pochodzenia - np. świadectwa przewozowe EUR.1 wystawiane przez organy celne. Deklaracja może zostać sporządzona przez każdego unijnego eksportera dla przesyłki składającej się z jednego lub kilku opakowań zawierających produkty pochodzące, których ogólna wartość nie przekracza 6 000 EUR. Gdy wartość produktów pochodzących przekracza wspomniany limit deklarację na fakturze/deklarację pochodzenia może sporządzić wyłącznie eksporter posiadający status „upoważnionego eksportera”. Eksporter ubiegający się o takie upoważnienie jest zobowiązany do złożenia organom celnym wszelkich gwarancji koniecznych do weryfikacji statusu pochodzenia danych produktów, jak również gwarancji dotyczących spełnienia innych wymogów.

Podstawowe warunki przyznawania eksporterom uprawnień w zakresie uproszczonego sposobu dokumentowania pochodzenia towarów, takie jak gwarancje możliwości zweryfikowania pochodzenia towarów i (nieobowiązujący w handlu z Koreą Płd.) warunek częstego wywozu, obowiązujące w handlu pomiędzy Unią a danym krajem, grupą krajów lub regionem, zawarte są w odpowiednich umowach międzynarodowych i przepisach rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) Nr 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (UKC-RD). Uzupełnieniem uregulowań w umowach międzynarodowych odnoszących się do udzielania upoważnień w przypadku wywozu do danego kraju lub regionu, jest przepis art. 67 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (UKC-RW).

Warunki udzielania upoważnienia

Powyższe źródła prawa nie regulują natomiast szczegółowo wymogów jakie musi spełniać eksporter, aby mógł uzyskać takie upoważnienie. Co więcej, zawierają one zastrzeżenie, iż organy celne mogą uzależnić przyznanie statusu upoważnionego eksportera od spełnienia wszelkich warunków, jakie uznają za właściwe, pozostawiając tym samym szczegółowe określenie tych warunków w gestii poszczególnych państw członkowskich. Jedynym zharmonizowanym elementem jest obowiązek podawania kodu państwa członkowskiego w numerze upoważnienia celnego, który jest umieszczany w deklaracji eksportera.

Polski organ celny może udzielić upoważnienia do stosowania uproszczonego sposobu dokumentowania pochodzenia towarów, jeżeli zgodnie z art. 22 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny (UKC) jest właściwy do rozpatrzenia wniosku, tj. prowadzone są w Polsce (lub są tutaj dostępne) główne księgi rachunkowe wnioskodawcy oraz na terytorium Polski wnioskodawca prowadzi przynajmniej część działalności, której dotyczy wniosek.

Oceniając pozytywnie gwarancje możliwości zweryfikowania pochodzenia towarów, jakie daje wnioskodawca, organy celne biorą w szczególności pod uwagę następujące okoliczności:

1. wobec wnioskodawcy nie jest prowadzone postępowanie egzekucyjne, upadłościowe,
2. wywożone produkty mogą być uważane za pochodzące w rozumieniu odpowiednich przepisów,
3. wnioskodawcy nie zostało cofnięte upoważnienie do stosowania uproszczonego sposobu dokumentowania pochodzenia towarów, ze względu na naruszenie przez niego przepisów prawa, w okresie ostatniego roku.

Procedura uzyskiwania upoważnienia

Udzielenie pozwolenia na uproszczone dokumentowanie pochodzenia towarów wywożonych do określonego kraju, grupy krajów lub regionu może nastąpić jako wydanie upoważnienia do stosowania uproszczonego sposobu dokumentowania pochodzenia towarów – jeśli wnioskodawca nie posiada aktualnego upoważnienia lub poprzez zmianę dotychczasowego upoważnienia (np. rozszerzenie kierunków wywozu i/lub listy produktów).

Wnioski w tym zakresie należy kierować do naczelnika urzędu celno-skarbowego właściwego terytorialnie dla siedziby eksportera, zgodnie z przepisem § 2 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31.05.2016 r. w sprawie właściwości miejscowej organów celnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 801).

Wzór wniosku stanowi integralną część niniejszych wytycznych (załącznik nr 1). Nie ma prawnego obowiązku stosowania ww. formularza, to jednak zaleca się jego wykorzystywanie, ponieważ zdecydowanie ułatwi to proces wnioskowania, zapewni jednolitość stosowania przepisów oraz skróci czas załatwiania formalności.

Jeżeli wnioskodawca jest producentem wywożonych towarów musi przedłożyć organowi rozpatrującemu wniosek dokumenty, na podstawie których można ustalić ich pochodzenie i w konsekwencji sprawdzić zgodność z regułami pochodzenia w ramach różnych porozumień preferencyjnych.

Jeżeli natomiast wnioskodawca jest eksporterem, ale nie jest jednocześnie producentem towarów, w celu potwierdzenia ich preferencyjnego pochodzenia, powinien on przedstawić deklaracje swoich dostawców, w szczególności wskazane w art. 62 rozporządzenia wykonawczego (UKC-RW) długoterminowe deklaracje dostawców.

Upoważnienie wydaje się na czas nieokreślony, chyba że wnioskodawca wnosi o ograniczenie okresu jego ważności.

Numer upoważnienia musi mieć następującą strukturę: PL/A/B, gdzie:

PL - kod literowy Polski

A - sześciocyfrowy kod urzędu

B - kolejny numer upoważnienia

Np. PL/042010/0001

Korzystanie z upoważnienia

Osoba posiadająca upoważnienie może potwierdzać pochodzenie towarów w formie odpowiedniej deklaracji złożonej na fakturze, specyfikacji wysyłkowej lub innym dokumencie handlowym, zwanej dalej "deklaracją na fakturze" lub „deklaracją pochodzenia”. Deklaracja na fakturze/deklaracja pochodzenia może zostać sporządzona, jeżeli dane produkty można uznać za „produkty pochodzące” w rozumieniu odpowiednich umów międzynarodowych oraz rozporządzenia delegowanego (RD).

Eksporter sporządza deklarację na fakturze/deklarację pochodzenia, wpisując na maszynie, stemplując lub drukując na fakturze, specyfikacji wysyłkowej lub innym dokumencie handlowym tekst deklaracji zgodny ze wzorem określonym w odpowiedniej umowie. Jeżeli dana umowa nie określa wzoru takiej deklaracji, należy wykorzystać wzór określony w rozporządzeniu wykonawczym (UKC-RW - załącznik 22-13). Jeśli deklaracja jest sporządzana odręcznie, powinna być napisana tuszem i drukowanymi literami.

Deklaracje na fakturze/deklaracje pochodzenia są opatrzone własnoręcznym, oryginalnym podpisem eksportera. Od upoważnionego eksportera nie wymaga się jednak podpisu na takich deklaracjach, pod warunkiem, że w składanym wniosku (pole 10) zawarł on zobowiązanie do przyjęcia pełnej odpowiedzialności za każdą deklarację na fakturze/deklarację pochodzenia, która go identyfikuje, tak jakby była podpisana przez niego własnoręcznie.

Upoważnienie jest ważne na całym obszarze Unii, tzn. deklaracje mogą być sporządzane dla przesyłek wywożonych z Polski jak i z innych państw członkowskich.

Kontrola i cofanie upoważnień

Zgodnie z art. 23 ust. 5 UKC organy celne monitorują warunki, kryteria i obowiązki, które mają być spełnione przez posiadacza decyzji. Jeżeli posiadacz decyzji prowadzi działalność przez okres krótszy niż trzy lata, w pierwszym roku po wydaniu decyzji prowadzone jest ścisłe monitorowanie. Oznacza to, że podmioty, którym zostało przyznane upoważnienie do uproszczonego sposobu dokumentowania pochodzenia towarów podlegają kontroli w zakresie sposobu wykorzystywania takiego upoważnienia. Poza ww. przypadkiem ścisłego monitorowania kontrola taka powinna być przeprowadzana w oparciu o analizę ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów nie posiadających świadectwa AEO. Kontroli podlega prawidłowość dokumentowania pochodzenia pod względem formalnym (np. zgodność deklaracji ze wzorem, sposób sporządzenia), jak i dokumenty uzasadniające potwierdzenie pochodzenia produktu.

Podmiot posiadający upoważnienie jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia do organu, który je wydał, wszelkich zmian warunków ekonomiczno-technologicznych odnoszących się do produktów wymienionych w upoważnieniu, jakie zaistniały po jego wydaniu, a mających wpływ na ich pochodzenie. Zgłoszeniu podlegają także inne zmiany mające wpływ na treść upoważnienia.

Naczelnik urzędu celnego może cofnąć upoważnienie, zgodnie z art. 28 UKC, przykładowo w sytuacji:

1. stwierdzenia w wyniku kontroli celnej, że osoba naruszyła przepisy prawa celnego lub protokołu w sprawie reguł pochodzenia (załącznik do umowy międzynarodowej) dotyczące dokumentowania pochodzenia towarów, a w szczególności wystawiała deklaracje na fakturze/ deklaracje pochodzenia w sposób niezgodny z tymi przepisami,
2. uniemożliwiania lub utrudniania kontroli celnej dotyczącej prawidłowości stosowania uproszczonego sposobu dokumentowania pochodzenia towarów.

Pliki do pobrania

 [Wzór wniosku o udzielenie upoważnienia \(DOC, 50 kB\)](#)